

Enkele zinnen over de TAP

Korte samenvatting

De gasleiding of methaangasleiding TAP (Trans Atlantic Pipeline) zou zowat 900 km moeten afleggen: vanuit de Kaspische Zee tot in Salento (het uiterste zuiden van Apulië) waar ze boven zou komen aan de kust van San Foca (provincie van Lecce). Eind juni gaf het consortium Shah Deniz uit Azerbeidzjan dat bestaat uit ondermeer British Petroleum, Total en Statoil, de voorkeur aan de TAP boven het project Nabucco dat Roemenië, Bulgarije, Hongarije en Oostenrijk had moeten doorkruisen. Het project TAP, een holding bestaande uit Axpo (Zwitser), E.ON (Duits) en Statoil (Noors) wordt door de Italiaanse regering en de Europese Unie van strategisch belang geacht en zal de Europese markt voorzien van gas.

Enkele vragen

Het verzet tegen de TAP is, zoals tegen elke strijd tegen een milieuverwoesting of tegen een gevangenis, een klassieke "partiële strijd"; partiël, om duidelijk te zijn, niet als negatieve interpretatie, maar in de zin van de definitie van een specifiek aspect. Maar een bredere horizon hebben in alles wat we doen en in de strijden die we voeren, proberen de macht en de autoriteit van eender welk type en in al hun configuraties te identificeren, en proberen ons ertegen te verzetten: dat is het doel dat wij vooropstellen. Ons perspectief zou aan de basis moeten liggen van onze actie en bovenop een benaderingswijze van de strijden, een gedachte zijn die ons voortdurend vergezelt. Wanneer je je verzet tegen de oorlog, tegen een milieuverwoesting, tegen een gevangenis, tegen de repressie, tegen de uitbuiting, tegen de autoriteit, tegen de moraal, zou je altijd al deze verschillende aspecten in het achterhoofd moeten houden en proberen om een visie op het geheel te hebben. Een voorbeeld: wanneer we vechten tegen een kerncentrale, vechten we tegen de milieuverwoesting die deze kerncentrale betekent, tegen de onomkeerbare verwoesting van de natuur, maar we houden ook het gebruik voor ogen dat van deze kernenergie zal gemaakt worden, haar aanwending om een economisch en industrieel uitbuitingssysteem te reproduceren, of de voortzetting van het supertechnologische en supergecontroleerde leven van de steden naar de maatstaf van de koopwaar eerder dan op maat van de mens. Dit voorbeeld dat kan opgaan in vele andere gevallen, werpt een probleem op. Kunnen we ons bezighouden met een strijd door op te delen in sectoren, door te scheiden, door te onderscheiden?

Met de TAP zijn meerdere kwesties opgerezen: van de natuurverwoesting tot de oorlog, van de plundering van de grondstoffen tot het kapitalistische neokolonialisme enzovoort; al deze argumenten zijn nauw verbonden. Maar wat niet gebeurd is, is misschien de poging om al deze aspecten te verbinden vanuit het opzicht van perspectieven. Het verzet tegen de TAP is een partieel verzet dat zich inschrijft in een breder verzet, namelijk het verzet tegen de staat en de economie: kortom, wat we de *Overheersing* noemen, hetgeen wat trouwens onze levens net zoals die van miljarden individuen reglementeert en waardoor we geprecariseerd, uitgebuit, gecontroleerd, onderdrukt enzovoort

worden. Nu, wij eisen niet dat allen met wie we in relatie staan in een strijd, of ze nu kameraden of welke mensen dan ook zijn (gewoon maar opdat we elkaar hier begrijpen), er diezelfde benadering op nahouden, maar onze poging gaat in die richting, want wanneer we spreken of handelen tegen de uitbuiting, of het nu die van de natuur of van mensen is, doen we dat niet als retorische oefening, maar omdat wat we willen het bestaan van horizontale verhoudingen tussen individuen en net het einde van de uitbuiting is.

Enkele bemerkingen over de methode

Na deze misschien evidente inleiding die evenwel zinvol is om duidelijk te zijn, komen we aan de actiemodaliteit die niet uitsluit om met wie dan ook in relatie te treden zolang dat maar op horizontale en zelfgeorganiseerde manier gebeurt. De institutionele logica, de partijen en de delegatie zijn deel van het probleem, en dus deel van waartegen we vechten. Ook hier in Salento werden onmiddellijk comités tegen de gasleiding TAP gevormd, met als voornaamste motief dat de bouw ervan de toeristische roeping van het gebied zou schaden. Onmiddellijk hebben ze de gewoonlijke standaard en institutionele schema's toegepast: een afvaardiging naar het parlement, petities, deelname aan debatten samen met de TAP, dus met de multinational die de gasleiding gaat bouwen, zelfvertegenwoordigende betogingen in de zin dat ze vaak gewoon bestaan uit spandoeken met hun logo, interviews aan de televisie en in verschillende kranten waarmee ze meer bijdragen tot de spektakularisering van het verzet dan tot het verzet zelf; te meer vermits televisie en kranten deel uitmaken van het probleem. Maar zo is het nu eenmaal, ieder kiest zijn weg en handelt daarnaar. Het belangrijkste is dat dit niet onze manier van strijden is en dat, aangezien het verzet tegen de TAP ook ons interesseert en aangaat, en niet alleen maar omdat ze zal gebouwd worden in het gebied waar we wonen, onze zoektochten in die richting gaan van een andere interventiewijze. Volgens ons bestaat de vergissing erin te denken dat wanneer er comités worden opgericht, we er noodzakelijkerwijze medeplichtingen kunnen vinden om samen te strijden. Dat zou kunnen gebeuren, maar dat op een systematische wijze geloven alsof het een gegeven feit was, is een vergissing die ondermeer tijd en energie doet verliezen. De strijd tegen de TAV-hogesnelheidstrein in Val Susa waar iedereen naar verwijst heeft waarschijnlijk bijgedragen tot deze misvatting, alsof de belangrijke strijd die daar sinds enkele decennia bezig is eender waar reproduceerbaar of het enige realiseerbare model zou zijn. Vaak hebben de comités een erg politieke structuur en manier van doen die zich maar weinig onderscheidt van de institutionele manier van doen, en men slaagt er niet in om dat te zien want men is verblind door een schijn van actie aan de basis.

Onmiddellijk onze interventiewijze op tafel leggen, zonder delegatie, zonder politiek en mét onze kritiek van de koopwaar en het bestaande op tafel leggen; medeplichtigen of gesprekspartners zoeken vertrekkende vanuit onszelf: dat is wat we in gang willen zetten om vanaf meet af aan hoog te richten en tegen een milieuverwoesting te strijden, in dit geval een gasleiding, en zo te handelen tegen dit doodse bestaande. Maar daar werpt zich een andere kwestie op: wat doen we als we niemand vinden om een strijd mee te voeren? Het antwoord hangt af van de discussie, wil en woede die we erin steken. Als we vertrekken vanuit de idee die een kameraad onder woorden bracht dat ieder van ons mogelijks de dingen kan veranderen, dan zijn er alleen nog maar wat toe te voegen ingrediënten nodig: vastberadenheid, studie en fantasie kunnen soms krachtigere en sterkere "wapens" zijn dan we zouden denken. Zelfs met weinigen kunnen we een strijd voeren als we vastberaden zijn, of op z'n minst proberen om het mechanisme te verstoren waar we tegen vechten. De kwantitatieve logica leidt ertoe om daarentegen te geloven dat wanneer je niet met velen bent je niets kan doen, en komt dan neer op een verloochening en weer een gelegenheid minder om onze kritiek van het bestaande naar voren te schuiven. Het is duidelijk dat het soms belangrijk is om met velen te zijn omdat we dan dingen kunnen doen die niet doenbaar zijn op je eentje, maar wij die geen consensus nastreven en

niet noodzakelijkerwijze denken in termen van organisatie, hebben meer vrijheid in die zin.

Tegen delegatie

Zoals altijd zijn er mensen binnen de comités die bewogen worden door een authentieke bedoeling om zich te verzetten tegen natuurverwoesting, maar hun actiemanieren, petitie of gebruik van de media staan antithetisch tegenover de onze. Te meer daar hun chefs nooit de gewoonte loslaten om op alle momenten tussenbeide te komen, omdat ze zich de enige vertegenwoordigers van de strijd voelen, om te spreken in naam van de anderen of afstand te nemen van andere methodes. Een tag "No TAP" die door iemand op de muur van een golfclub (die zelf al een milieuverwoesting is, rekening houdende met het feit dat om haar enorme grasvelden te bevloeien ze het water afnemen van de naburige landbouwers waardoor de grondwaterspiegel verschrikkelijk zakt) gekrabbeld werd waar achter gesloten deuren en beschermd door de ordehandhavers een ontmoeting plaatsvond tussen de leden van de TAP en de lokale bestuurders, volstond om de trein van verklikking en dissociatie op gang te trekken. Wij vragen ons af of deze *sympathieke* activisten van de comités, wanneer de graafmachines gaan toekomen om aan de werken te beginnen, speciale wetten en deportatie zullen eisen tegen degene die voldoende wil en woede zal hebben om zich er daadwerkelijk tegen te verzetten. Wachten tot de verschillende aanhangers van de comités zich bewust worden van het feit dat petitie of parlementaire afvaardigingen niets opleveren is een illusie, meer nog omdat delegeren het reproduceren, en niet het dwarszitten, betekent van dit vertegenwoordigende en autoritaire systeem. Discussie, kritiek en actie kunnen daarentegen onmiddellijk geldige, erg eenvoudige verzetsinstrumenten zijn die binnen het bereik van allen liggen, rekening houdende met het perspectief waar we het al eerder over hadden. De TAP is maar één van de aspecten van de Overheersing, ook al is het een erg groot aspect, maar we willen eveneens interveniëren in de verhouding tussen individuen; wat ons interesseert voor de actie is het verspreiden van een werkelijk horizontale, zelfgeorganiseerde wijze van onderop. En als de strijd op die manier kan gevoerd worden, misschien zelfs met enkele of vele mensen die erg verschillen van ons, door de kritiek van de autoriteit uit te breiden en op z'n minst een deel van dit bestaande in vraag te stellen, dan zullen we in de goede richting gehandeld hebben, zelfs abstractie gemaakt van het uiteindelijke resultaat van de strijd tegen een specifieke milieuverwoesting.

Een vonk die zich verspreiden

Vanaf het moment dat het project TAP uitgekozen werd voor de realisatie van de gasleiding hebben de verschillende lokale en nationale instellingen hun mening te kennen gegeven. Enkele ecologische verenigingen zoals *Legambiente* voelden zich verplicht om eveneens een positief advies te geven. De Italiaanse regering gaf onmiddellijk te kennen voor dit project te zijn. De regering acht het project van strategisch belang voor de nationale economie en begon de realiteit van de gevolgen voor het gebied, van nieuwe jobs en lagere rekeningen al te verdraaien. De lokale en regionale politici, te beginnen met de gouverneur van de regio Vendola (links) en zijn assistenten, begonnen daarentegen onmiddellijk te praten over overleg, onderhandeling, noodzakelijke confrontatie en dialoog met de lokale bevolking en de betrekking van de burgers en de comités in de realisatie van de TAP. Het valt niet moeilijk te begrijpen dat hun idee van dialoog pacificeren betekent, vermijden dat de argwaan van een groot deel van de bevolking van Salento ten opzichte van het project, sommigen uit persoonlijk belang omdat ze in de toeristische sector werken, anderen erg bezorgd over de impact op de omgeving, zich omvormt tot vijandigheid. De werken moeten gebeuren, zegt men, maar het verzet moet onder controle worden gehouden, moet binnen het democratische omheinde terrein van petitie en legalistische methodes blijven door te doen alsof er geparticipeerd wordt terwijl er ondergaan wordt. Ze moeten het opleggen van een zinloos en schadelijk project dat alleen maar dient om enkele multinationals geld te doen opstrijken verhullen door te dialogeren met de lokale bestuurders, misschien

zelfs door hen serieus economisch en financieel voordeel voor te stellen, door de burgers te proberen overtuigen van de gunstigheid van dit project, maar vooral van haar onvermijdelijkheid. Het volk is een kind, zoals iemand zou zeggen, en nu is het het moment van de snoepjes. Als dat niet volstaat is er nog altijd de mogelijkheid dat deze bouw omwille van haar strategisch belang gemilitariseerd wordt. Maar dat verbergt vooral een angst, een zwakke plek van degenen die aan de macht zijn. Het verzet tegen een milieuverwoestintg kan een vonk worden, een begin, een vuurtje dat zich verspreidt en veel meer aspecten in vraag stelt. Een gelegenheid om zich in eerste persoon te verzetten en een monster tegen te houden om er vervolgens nog vele andere tegen te houden, waaronder ook de mentaliteit van delegatie. Van werk tot school, thuis, in de vrije tijd, tot de plekken waar we wonen worden stukjes leven ons ontrukkt en wij willen die terugnemen door de verdedigers van de vooruitgang en deze wereld naar de maan te sturen.

[Vertaald uit *Tairsia*, nummer 5, augustus 2013, Italië]

ATabula ARasa

Enkele zinnen over de TAP

atabularasa.org